

Elias, Norbert: *O procesu civilizace I. Sociogenetické a psychogenetické studie*. Proměny chování světských horních vrstev na Západě. Praha 2006.

Autor knihy Norbert Elias (1897–1990), významný německý sociolog 20. století, vychází ve své knize z předpokladu, že určité chování lidí je různé pro odlišné stupně vývoje společnosti i v jejích vrstvách. S tím souvisí i časté obecné tvrzení, že lidé jsou v jisté době civilizovanější, než byli dříve. Kniha tak sleduje dlouhodobé procesy ve společnosti především z pohledu sociologie, které mají za následek její diferenciaci či integraci, sleduje jednotlivé typy chování v různých dobách, vrstvách společnosti a snaží se je vzájemně komparovat a z toho vyvodit závěry dotýkající se proměn „civilizace“ a jejího postupného vývoje.

Na několika normativních soudobých textech od 13. po 19. století, jako byly například kniha *O slušném chování dětí* Erasma Rotterdamského, spis *Galateo* od autora arcibiskupa Giovanniho della Casa a mnoha dalších z Itálie, Německa a Francie, je ukázána a vysvětlena proměna v chování jednotlivých sociálních skupin (především aristokracie a měšťanstva) a proměna v pojmech civilizace a kultura.

Norbert Elias tak skrze tento svůj text nastolil nový pohled na (historickou) společnost. Na jedince a společnost začal pohlížet jako na dvě témata bádání, která jsou úzce provázaná a vyvíjí se, nestagnují.

Kniha strukturovaně a výstižně popisuje vývoj civilizace a myšlení společnosti na základě chování, kterými se vyznačovaly jednotlivé sociální vrstvy. Rozhodně ji lze nazvat knihou průlomovou, která vnesla v době svého prvního vydání v roce 1939 mnoho nových pohledů na chápání jedince a společnosti nejen z pohledu sociologie.